

[Weikop.]

os til dog på enkelte punkter at vise imødekommehed overfor ministerens forslag. Jeg vil heroverfor sige, at der af ministeren ikke er givet os mange halmstrå at holde os til — hverken os, venstre og konservative, eller det radikale venstre.

Begrundelsen for lovforslaget har jo vist sig at være meget spinkel, ja, mere end spinkel, også efter at pristalsreguleringen vil blive påvirket i opadgående retning på grund af særpristallets bortfald. Særpristallets bortfald betyder den fordel for lønmodtagerne, at det lønregulerende pristal stiger ca. 1½ point. Det er jo unægtelig en fordel for lønmodtagerne, når pristallets stigning ikke skyldes prisstigning, men en ændret beregningsmåde.

Jeg er ikke klar over, om handelsministeren egentlig har været opmærksom derpå; men skjules kan det dog ikke, at særpristallets bortfald ikke er et så ligegyldigt spørgsmål i forbindelse med dette lovforslag, at det kan forbigås i tavshed, sådan som jeg synes handelsministeren har gjort det.

Det tør måske siges — ja, det kan da vist med sandhed siges — at handelsministeren har haft noget svært ved at finde støtte til sit forslag. Dog har ministeren — det skal indrømmes — fundet støtte for nogle af sine synspunkter i „Andelsbladet“. Den højtærede minister har oplyst, at hun på visse af forslagens områder har støttet sig til de synspunkter, der har været fremsat i „Andelsbladet“. „Andelsbladet“ er sikkert et udmærket blad, men min erfaring er, at det er noget ensidigt. Det må selvsagt blive ministerens sag, om hun vil støtte sig til „Andelsbladet“, men når ministeren overhovedet ikke ville udtale sig om eller give en vurdering af monopoltilsynets stilling til avancestop, synes jeg alligevel, der mangler den rette balance i tingene, så meget mere, som socialdemokraterne tidligere — det vil jeg gerne sige til det ærede medlem hr. Poul Hansen (Kalundborg) — har lagt langt større vægt på monopoltilsynets opfattelse, end jeg f. eks. har gjort. Jeg har altid underkastet både priskontrolrådets og monopoltilsynets opfattelse en grundig vurdering, men jeg har nærmest haft indtryk af, at socialdemokraterne tidligere har sluttet råt, hvad der kommer fra. Jeg må indrømme, at jeg i dette

tilfælde lægger større vægt på, hvad monopoltilsynet siger, end hvad „Andelsbladet“ skriver, men det er, som om ministeren ikke gør det, og det synes jeg man skal belyse ved denne forhandling.

Til belysning af monopoltilsynets stilling til avancestop vil jeg gerne med den højtærede formands tilladelse citere et par sætninger af den skrivelse, monopoltilsynet har sendt til samordningsudvalget den 1. februar 1956. Det hedder deri på side 16:

„En tilsvarende mulighed som den, der under krigen fandtes for at imødegå omkostningsstigninger med besparelser, findes formentlig ikke i øjeblikket, idet det indenfor en kortere periode næppe vil være muligt at gennemføre en sådan avancekontrol, at den kan fremkalde en mere udbredt rationalisering af varefordelingen og forbrugernes indkøbsvaner, end der ville være kommet frem uden indgreb. Det vil derfor som hovedregel være nødvendigt at dække stigende omkostninger med stigende avancer.“

Der står videre på side 17:

„De synspunkter og vurderinger, som er kommet til udtryk i de foregående afsnit, må føre til, at resultatet af en almindelig avancekontrol kun i tilfælde af meget betydelige prisstigninger kan forventes at stå i et rimeligt forhold til de ulemper, som avancekontrollens gennemførelse vil medføre i form af øget administration og besværligheder for erhvervslivet.“

Derudover viser monopoltilsynet gennem eksempler i denne skrivelse, hvor lidt en avancekontrol i 3 omsætningsled faktisk vil komme til at betyde. Det er jo egentlig ret ubegribeligt — synes jeg — at ministeren, der må have været bekendt hermed, har fejlet monopoltilsynets synspunkter af bordet; de var jo kendt, da lovforslaget blev fremsat, og da det kom til første behandling. Jeg ved ikke, om de blev fejlet af bordet eller kom i papirkurven, men jeg synes, det er noget ejendommeligt, at de ikke er kommet med ind i overvejelserne, ganske særlig når man ser hen til de ejendommelige kontrolforanstaltninger, som lovforslaget indeholdt, for det er nemlig kontrolforanstaltninger, der ville føre til, at man skulle passe på 200 000 erhvervsdrivende. Hvis man, meget lavt, regner